

Интервю на министъра на отбраната Ангел Найденов за в. „Телеграф“ от 3 юни 2013 г.

Военият министър Ангел Найденов: Генералите пак ще имат думата за реформата

- Г-н Найденов, кои са първите три неща, които разпоредихте като министър на отбраната?

- Първото нещо, което разпоредих, е да ми представят справка с жените, подлежащи на обезщетения за загубена работа в резултат на преместването на техните съпрузи военнослужещи. Това обезщетение е замразено на 270 лв., а моето намерение е да се вдигне на нивото на минималната работна заплата и да се върже с нея. Същото се отнася и за обезпечението, но за участниците в мисии. По първоначални данни става въпрос за 2000 човека. В тази посока ще търсим решение. Второто, което заявих като намерение, е да се преразгледа планът за развитие на въоръжените сили. Ще търся мнението на военната експертиза.

- Говорите за мнението на генералите и офицерите?

- Образно казано - да. Това ще бъде и типичният пример за разбирането ми, че трябва да се търси балансирано отношение между гражданската и военната експертиза. При прилагането на интегрирания модел имаме в някаква степен обезценяване, да не кажа, игнориране на военната експертиза. Това според мен е меко казано неудачно и неуместно.

- Може ли да дадете пример?

- Намеренията за закриване на част от базите на бригада „Логистика“. Изниква въпросът къде и как ще се съхраняват боеприпаси, имущество, въоръжението, което се пази в тях? Или да кажем предислокацията на военни части, в резултат на което има огромни съкращения. Да оставим настрана факта, който създава допълнително безработицата, съответно с обезлюдяването в определени райони. Третото нещо, което поисках, е да се направи подробна справка за обществените поръчки и договорите, които се реализират в Министерството на отбраната и структурите, подчинени на него, както и видовете въоръжени сили. Очаквам да получа и подробен анализ за състоянието като цяло на въоръжените сили от началника на отбраната и от командирите на авиацията, флота и пехотата.

- Какво очаквате да излезе като резултат от тези анализи?

По-пълна картина за начина на реализиране на обществените поръчки и договорите, степента на тяхната осигуреност с финансови средства, целите на тези поръчки и контракти. Казвам всичко, защото голямата част от проблемите са продукт на постоянното орязване на бюджета на Министерството на отбраната. Виждам тревожно състояние от гледна точка на степента на осигуреност на Въоръжените сили и степента на осигуреност на плана за материално-техническото осигуряване. Най-голяма загриженост предизвиква състоянието на авиацията.

- Там няма пари за керосин, за поддръжка на изстребителите, а както се оказва средства липсват и за проекта за нов изстребител.

- Права сте, положението е тежко. Към този момент пари за нови изстребители няма. Това е пределно ясно. Що се отнася до решението за придобиването на новия тип боен самолет, предстои да чуя по-подробен анализ за свършеното до момента от работната група. Трябва да видя и командването на ВВС, след това ще формирам окончателно мнение. Давам си сметка за незавидното състояние на финансите на страната. Имах възможност да чуя една оценка на премиера и на министъра на финансите за степента на изпълнение на приходната част. Там състоянието е доста сложно. Очертава се неизпълнение, което към края на годината може да стигне недостиг към 80 млн. лв. или дори 1 млрд. лв. Непоносимо ще бъде при това положение да купуваме нови изстребители.

- Откъде ще дойдат парите за увеличение за съпругите на военните?

- Първо трябва да видим колко е общата сума, какви са възможностите на бюджета на Министерството на отбраната и тогава ще видим дали са необходими допълнителни средства, колко са те и т.н. Първо ще опитаме да решим въпроса със собствени средства.

- Казахте, че ще върнете социалните права на военните. С кои ще започнете?

- Една от посоките, в които търсим възстановяването, е преразглеждане условията за пенсиониране. Очертах две възможности. Едната е отмяната на въведената пределна възраст в края на 2012 г., която предизвика сериозно недоволство във военнослужещите. Втората е въвеждане на гратисен период. Видях част от коментарите, които бяха съпроводени с известна доза подозрителност, дали няма да се откажа от ангажимента. Не, няма да се

откажа. Казвам, че е възможност. Зависи от мнението на военните. Искам да чуя тяхното мнение.

- Как ще стигнете до мнението на военнослужещите?

- Чрез структурите, легия „Раковски“, чрез мнението, което изразяват командирите, щаба на отбраната и в разговорите, които ще имам с военнослужещи. Не виждам друг начин, освен ако не проведем специално социологическо изследване. А защо не?

- Има ли вариант да намалите задължителния стаж от 27 на 25 г., както беше преди промяната?

- Това засега остава и не стои на дневен ред. Това, което също така съм помолил да бъде прегледано, е съкращаване на срока за изплащане на обезщетенията при пенсиониране. Това обаче трябва да се прецени в съответствие с разполагаемите финанси на Министерството на отбраната. Искам веднага да добавя, че няма смисъл да се формират нови слухове. Нямам никакви намерения да премахвам парите при пенсиониране.

- Има ли вариант за вдигане на заплатите?

Ако имате предвид в рамките на бюджета до края на тази година, не - няма възможност. Макар че съм убеден, че трябва да вървим в тази посока.

- Ще има ли още съкращения във войската или напротив?

- Именно съкращенията са повод да се преразгледа планът за развитие на Въоръжените сили и като продукт може да бъде промяната му. Убеден съм, че ни трябва нов стратегически преглед на системата за сигурност и на отбраната. Ясно е, че трябва да дадем отговора на въпроса - какво се случва след 2014 г. Трябва да имаме ясна програма за модернизацията по години, със срокове и, разбира се, с ясни финансови разчети и източници.

- Как ще вдигнете престижа на армията?

Очевидно, че това не е продукт само на едно решение. Престижът е резултат на комплексни усилия, и то не само моите като министър. Това е отношението към военната експертиза, мястото на военните, на офицерите в системата на отбраната, социалния статус, усещането, че държавата има ангажименти към тях и семействата им. Хората формират в себе си неудовлетвореност и несигурност. Тук говорим за права, а не за привилегии. Трябва да бъде ясно, че това са права на хора, които 24 часа са на разположение на държавата, които реализират служба в интерес на страната и обществото, залог за която е техният живот.

- Какво ще правите с пенсионерите в армията?

- Пенсионерите са около 10% от състава на администрацията в министерството. Нямам намерение да разширявам тази практика. Разбирам основанието да се задава този въпрос, особено когато има над 30% младежка безработица. Същевременно обаче си давам сметка, че има работни места, на които трябва да служат опитни хора, преминали военна служба, с опит, квалификация и експертиза. Но ще преразгледам местата, които се заемат от пенсионери, без предубеждението, че трябва да бъдат съкращавани.

- Да очакваме ли рокади на генерали, на висши началници?

- Няма да има лов на вещици. Не съм човек, който е обладан от реваншизъм и който заради това, че хората са работили с други министри от друга политическа сила, трябва да бъдат уволнявани. Подчертах водещите критерии за мен - професионализъм, почтеност, отговорност, лоялност.

- Колегата ви, вътрешният министър Цветлин Йовчев, ще проверява подчинените си за лоялност. Вие?

- Не. Аз говоря за лоялност, която следва да бъде проверявана и тествана на 6 месеца. Говорим за лоялност към интересите на сигурността и отбраната на страната. Тук компромис не може да има.

- Ще правите ли ревизия на кабинета „Аню Ангелов“?

- Без да го разглеждате като ревизия, вече съм поискал справка за обществените поръчки и договорите, които се реализират в отбраната.

- Възможно ли е да изскочат притеснителни неща - корупция, тъмни сделки, некомпетентно управление?

- Възможно е. Тогава ще се действа безпощадно. Силно се надявам, че няма да има такива сделки, не бих искал Министерството на отбраната да дава повод да се говори за корупция, тъмни сделки и далавери.

- Говори се, че хората плащат рушвети, за да отидат на мисии.

- Едно от нещата, за които вече предупредих, е, че няма да позволя компромис със степента на осигуреност на мисиите зад граница. Особено по отношение на снабдяването им с въоръжение, техника и средства за индивидуална защита. За съжаление вече имам информация за лошо качество на униформите. Това са неща, които ще проверим и няма да позволя компромис на каквото и да е било ниво.

- Какво си донесохте в кабинета, за да ви носи късмет?

- Добре ме подсетихте, бях го забравил (смее се). Засега нямам нищо лично и го приемам като мой пропуск.

Интервюто взе: Виктория Илчева